

ÅRSRAPPORT 2013

Indhold

1. Kort om FuG
2. Året der gik
3. Kilimanjaro School of Pharmacy
4. Masanga Hospital Rehabilitation Project
5. Ghana
6. Studenternetværket
7. Aktiviteter i Danmark
8. Forventninger til 2014
9. Økonomi

Kort om FuG

Farmaceuter uden Grænser (FuG) er en dansk humanitær organisation stiftet med det formål at forbedre sundheden i udviklingslande gennem projekter, der relaterer sig til medicin og lægemiddel anvendelse.

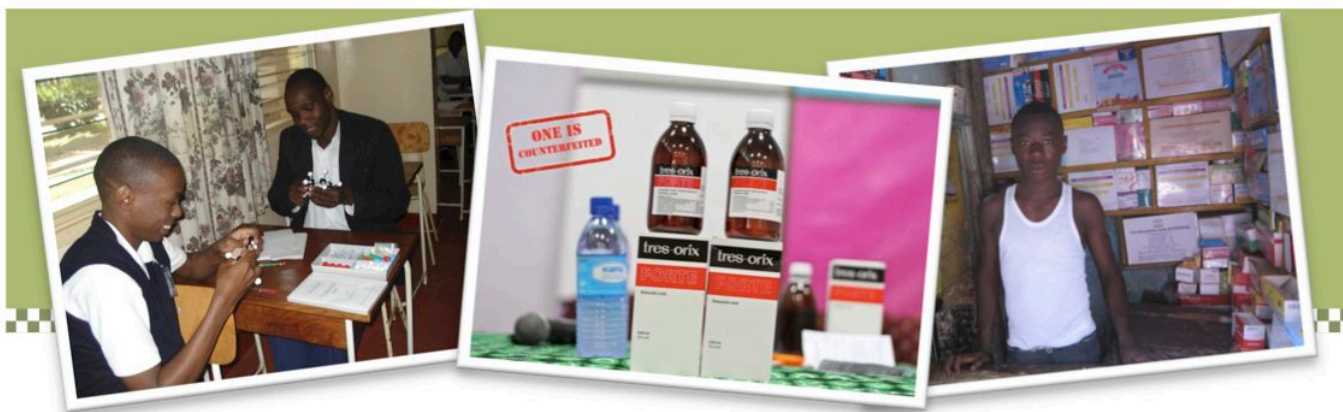
Medicin og lægemidler er essentielle i både moderne og traditionelle sundhedssystemer. For at skabe grobund for gode sundhedstilstande, er det nødvendigt at lægemidlerne er sikre at anvende, er effektive og af høj kvalitet. Forbedret sundhed i et langsigtet perspektiv kræver desuden, at lægemidler anvendes rationelt.

FuG arbejder for at sikre en bedre anvendelse af lægemidler i udviklingslande. Vi driver udviklingsprojekter med fokus på folkeoplysning, uddannelse og kapacitetsopbygning af blandt andet lokale apoteker. Vi udsender løbende frivillige sundhedsprofessionelle, oftest farmaceuter og farmaceutstuderende, til vores projekter i Tanzania, Ghana og Sierra Leone.

Hjælp os med at fortsætte vores projekter!

Det koster 300 kroner om året at være medlem af FuG. For studerende og pensionister koster det 100 kr. Pengene går til vores projekter i Afrika.

Læs mere på vores hjemmeside: www.fug-dk.dk

Året der gik

Beretning fra bestyrelsen 2013

I 2013 implementerede vi en ny organisationsstruktur. De tidligere arbejdsgrupper PR – og Fundraisingudvalget og Projekt – og Udsendesudvalget blev opløst og erstattet af projektgrupper, som arbejder med de enkelte projekter. Formålet var at sikre sammenhæng i projekter og processer, samt styrke den projektspecifikke fundraising. Med den nye organisering har de respektive projektgrupper det fulde ansvar for alle aktiviteter knyttet til det konkrete projekt fra start til slut som f.eks. udfærdigelse af pro-

jektbeskrivelser, fundraising, samarbejdsrelationer og aftaler og administration af udsendelser. Dermed er der skabt en rød tråd gennem alle aktiviteter, hvilket har skabt øget kapacitet i det enkelte projekt.

I løbet af 2013 har vi fået to nye projekter under vingerne; Masanga Hospital Rehabilitation Project i Sierra Leone og det internationale Cross your Borders, som du kan læse mere om på de følgende sider. Derudover har vi haft to farmaceuter udsendt til Kilimanjaro School of Pharmacy i Tanza-

nia, og i forbindelse med vores fælles nordiske projekt om forfalskede lægemidler i Ghana, har to specialestuderende været af sted og indsamlet værdifuld viden. På hjemmefronten har Studenternetværket været aktive og har blandt andet stået for at sætte en land-sindssamling i gang på de danske uddannelsesapoteker.

Vi vil gerne sige stor tak til alle, som på den ene eller den anden måde har støttet op om vores arbejde i 2013!

Bestyrelsen

Formand

Søren Troels Christensen

Kasserer

Helene Brøndum Pedersen

Medlemmer

Anne Zimmermann

Aynur Sert

Mai Frederiksen Raun

Ditte Poulsen

Sofie Rosenlund Lau

Suppleanter

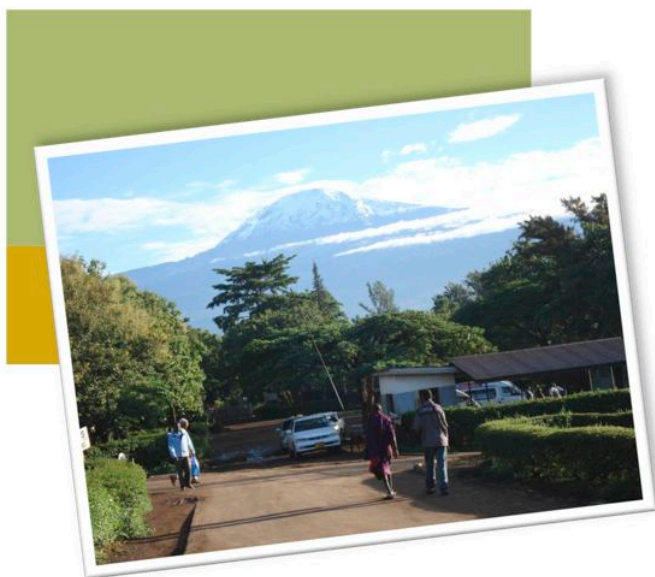
Søren Post

Anders Tybring

Kilimanjaro School of Pharmacy

På KSP uddannes "pharmacy technicians" som efter endt uddannelse kommer til at fungere som videns- og teknisk personale på apoteker i Tanzania.

Kilimanjaro School of Pharmacy (KSP) ligger i byen Moshi i det nordlige Tanzania. KSP er en institution under Saint Luke Foundation, som er en sammenslutning under the Evangelical Lutheran Church in Tanzania (ELCT). I forhold til uddannelsesniveau og arbejdsområder for de færdiguddannede, svarer uddannelsen til den danske farmakonomuddannelse. Uddannelsen tager tre år, men et eller to års studier giver også ret til at tage arbejde på apotek.

Styrke lokal kapacitet

FuG indledte i 2009 et samarbejde med KSP med fokus på uddannelsesmæssig kapacitetsopbygning. Samarbejdets overordnede formål er at højne det faglige niveau i undervisningen på KSP, samt skabe løsningsorienterede og handlekraftige studerende, som efter endt uddannelse kan bidrage til at sikre befolkningen i Tanzania adgang til sikker og rationel medicinsk behandling.

Baggrunden for projektet er at antallet af farmaciuddannede per indbygger er meget lavt i Tanzania. Derfor er der, hvis landet skal kunne følge med udviklingen regionalt såvel som globalt, et akut behov for flere og bedre uddannede inden for farmaci. I FuG tror vi på, at viden om virkning, håndtering og brug af medicin er afgørende for at forbedre sundheden, og derfor gav det mening at starte et projekt med fokus på undervisning inden for disse områder.

Udsendelser 2013

I løbet af forårssemestret 2013 havde FuG to danske farmaceuter udsendt til KSP i hhv. 4 og 2 måneder. Fire-månedersudsendelsen var med fokus på erfaringsudveksling omkring undervisning, og Anders Tybring kunne med sin erfaring fra Pharmakon bidrage med principperne bag kooperativ læring. Rollespil og lege som "fang en farve" gjorde lykke i farmakologiundervisningen.

To-månedersudsendelsen var med fokus på det kvalitetsik-

ringslaboratorium, der er tilknyttet Saint Luke Foundation, som KSP er en del af. Det trængte til en kærlig hånd, og Michael Vilhelmsen kløede på med krum hals for at få overblik over udstyr og kemikalier og indført procedurer. Det stod dog hurtigt klart, at det at opbygge og drive et velfungerende kvalitetsikringslaboratorium er et projekt i sig selv, og noget som FuG på sigt kan overveje at arbejde videre med. For nuværende er det besluttet at holde fokus på undervisningsdelen.

Udover arbejdet med laboratoriet, deltog Michael også i undervisningen i kvalitetssikring.

Masanga Hospital Rehabilitation Project

Junglehospitalet

Masanga Hospital ligger i den nordlige del af det vestafrikanske land Sierra Leone. Hospitalet var oprindeligt et spedalskhedshospital drevet af Syvende Dags adventister i 1960'erne, men opnåede hurtigt et renommé som et af landets bedste hospitaler. Fra 1991-2002 var Sierra Leone ramt af en altødelæggende borgerkrig, og hospitalet blev totalødelagt og måtte lukke i 1997. Næsten 10 år senere, i 2006, indgik den danske læge og kirurg Peter Bo Jørgensen en aftale med den Sierra Leoneanske regering om at reetablere og genopbygge hospitalet. Siden genåbningen er over 100.000 patienter blevet behandlet på hospitalet. I 2012 var mere end 17.000 ambulante patienter i behandling, knap 4000 patienter var indlagt og der blev udført mere end 1000 operationer. Desuden kom 526 nye børn til verdenen på hospitalets barselsafdeling.

Sygehusapoteket

Masanga Hospital Pharmacy er hospitalets sygehusapotek og har til opgave at håndtere og distribuere medicin til hospitalets patienter. På apoteket pakkes medicinen til de indlagte patienter samt udleveres til ambulante patienter. Apoteket drives til daglig af 5 lokalt uddannede sygehjælpere, der har et stort ansvar for, at patienterne får den rigtige medicin, på det rigtige tidspunkt og i den korrekte dosis.

Apoteket er desuden medansvarlige for logistik og indkøb af ny medicin. Der er stor fokus på økonomi og rationel brug af medicin, dels for at holde udgifterne til medicin nede, dels for at sikre at patienterne kun får den medicin, de har brug for, for at blive raske. Apoteket arbejder desuden med forbedring af lægemiddelanvendelse gennem patientkommunikation og for et styrket samarbejde på tværs af faggrupper på hospitalet.

Samarbejde mellem MHRP og FuG

I oktober 2013 underskrev Farmaceuter uden Grænser en samarbejdsaftale med Masanga Hospital Rehabilitation Project om at drive udviklingen af sygehusapoteket. Apoteket søger løbende frivillige, der kan hjælpe med at styrke den daglige

drift af apoteket gennem uddannelse og kapacitetsopbygning af apotekets ansatte.

Fra februar til maj 2013 var en dansk farmaceutstuderende, Signe Helmudt Madsen, frivillig på apoteket og fra februar til august 2014 vil Tina Holst Nielsen være i Sierra Leone. Sidstnævnte ophold vil især omhandle patientinformation og patientsikkerhed på hospitalet.

Man kan læse mere om Masanga Hospital Rehabilitation Project på www.masangahospital.org

M A S A N G A

Ghana

Farmaceuter uden Grænser har startet et projekt i Ghana med hjælp fra lokale samarbejdspartnere i hovedstaden Accra. Fokus er på forfalsket medicin.

Farmaceutstuderende på eventyr

Farmaceuter uden Grænsers projekt i Ghana sætter fokus på problemerne med forfalsket medicin gennem uddannelse af lokale farmacistuderende og forbedret oplysning til lokalbefolkningen og den ghanesiske regering. Projektet køres i samarbejde med Farmaceuter uden Grænser i Norge og Sverige.

De to danske farmaceutstuderende, Monica Bendz og Rasmus Enggaard fra Københavns Universitet, var i den forbindelse i Ghana for at afdekke forsyningskæden af lægemidler og undersøge holdninger til forfalsket medicin blandt sundhedsprofessionelle i landet.

Opholdet var et led i deres afsluttende specialeopgave, som blev forsvaret i oktober 2013. Deres studie viser, at interessenter fra lægemiddelforsyningskæden ser forfalskede lægemidler i landet som et generelt problem. Mange faktorer har indvirkning på eksistensen af forfalskede læ-

gemidler i Ghana, heriblandt at en kompleks forsyningskæde med mange mellemledistributører øger risikoen for infiltration af forfalsket medicin.

Derudover er der manglende kapacitet hos de regulatoriske instanser i landet, hvilket også øger risikoen for infiltration af forfalsket medicin. Manglen på regulering på medicinområdet har desuden medført, at der findes en stor uformel sektor i Ghana, hvor lægemidler forhandles af gadesælgere uden faglig uddannelse, hvilket øger risikoen for fejlbehandling og skader patientsikkerheden.

Det videre arbejde

Resultaterne fra specialeprojektet skal bruges i den videre planlægning af projektet mod forfalsket medicin i Ghana. Den oprindelige projektidé omkring opbygningen af et QC-laboratorium, er midlertidigt sat på standby, da ny viden om situationen i landet har medbragt nye projektidéer, der passer bedre til organisationens nuværende arbejdskapacitet.

Det nordiske samarbejde fortsætter, men har været hæmmet af udskiftninger i bestyrelser og arbejdsgrupper. Vi forventer, at 2014 byder på nye initiativer og videreudvikling af Ghana projektet. Dette indebærer bl.a. endnu en dansk udsendelse til Ghana.

Studenternetværket

Aktiviteter på PharmaSchool

Studenternetværket er en nyetableret gruppe i FuG regi. Det er skabt for at give plads til studerendes inputs og ideer til organisationen. Det er således også planen, at de studerende kan involvere sig i projekterne og derved skabe en bredere viden omkring FuG.

Studenternetværket består hovedsagelig af studerende på PharmaSchool. Der afholdes møder cirka hver anden måned, hvor gruppen samles og planlægger kommende events eller brainstormer nye tiltag. Der er plads til flere studerende med gode ideer og gå-på-mod.

I det forgangne år har studenternetværket udviklet sig meget. Der er gennem netværket blevet udført adskillige selvstændige aktiviteter.

Landsindsamling på apotekerne

En af aktiviteterne er en landsindsamling på uddannelsesapotekerne i Danmark, hvor indsamlingsbøsser blev delt ud med de studerende på praktikophold. Indsamlingen ender i foråret 2014 - og vi er spændte på resultatet! Det indsamlede beløb går til kampagnen "Støt os i kampen mod forfælsket medicin", her er hovedudgangspunktet projektet om forfælsket medicin i Ghana.

Påskefredagsbar på PharmaSchool

Derudover er der blevet afholdt en påskefredagsbar, hvor vi var heldige at få besøg af flere Tour de Frebar busser fra andre studieretninger, som smed godt i kassen.

Kagens Dag

I efteråret blev der afholdt Kagens Dag, hvor der i indgangen blev betalt 30 kr., og så var der alt den kage, som man kunne spise. Kagerne blev doneret fra bagere, venner og bekendte. Der var i løbet af eventet en afstemning om dagens flotteste kage, hvor deltagerne havde gjort sig meget umage. Cirka 100 personer var forbi og smæske sig i de lækre kager - og de gik ikke sultne derfra.

Aktiviteter i Danmark

Synliggørelse og PR

Generalforsamling 6. marts

Til generalforsamlingen blev omstruktureringen af FuG gennemgået samt visioner for det kommende års arbejde. Efter gennemgang af regnskabet og valg af den nye bestyrelse blev aftenen afsluttet med foredrag om Masanga Hospital. Omkring 30 mennesker var mødt op til årets generalforsamling.

Oplæg i PharmaDanmark Privat 19. april

FuG var inviteret til hovedmøde i PharmaDanmark Privat, hvor repræsentanter fra bestyrelsen holdt et koncentreret oplæg om FuG's arbejde i Tanzania og Ghana.

Foredrag, Region Nord 6. november

FuG var inviteret til Nordjylland for at holde foredrag for apoteksfarmaceuterne i Region Nords bestyrelse. Oplægget vakte interesse og deltagerne gik derfra med en masse ny viden om FuG's arbejder både i Afrika og Danmark.

Pharma på Tværs 10. november

FuG var tilstede i pauseområdet tæt på buffeten og kunne snakke med deltagerne. PR-mæssigt en succes, og vi håber at den øgede synlighed af foreningens arbejde på sigt vil medføre flere medlemmer. Vi satser på at komme med igen i 2014.

Publikationer og sociale medier

Året igennem er der blevet udsendt nyhedsbreve med beretninger fra vores udsendte, opdateringer på vores arbejde hjemme og varsling af kommende arrangementer. Desuden har vores arbejde i Tanzania og Ghana været genstand for artikler i hhv. Pharma og Svensk Farmaci.

Man kan fortsat følge os på Facebook

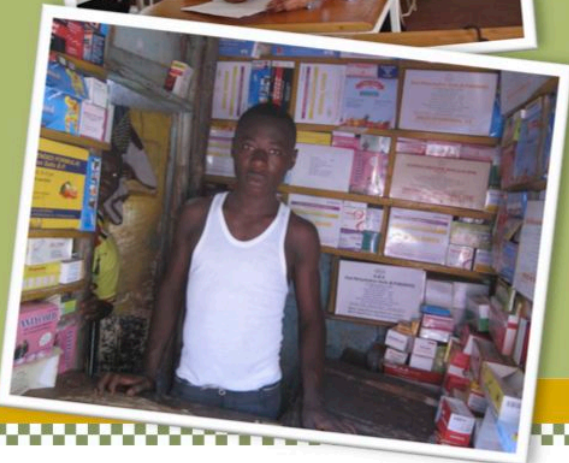
(www.facebook.com/fugdk), og som noget nyt er vi nu også på Instagram: #fugdk, hvor vi kan findes under [farmaceuter_uden_graenser_dk](#).

Forventninger til 2014

"Vi vil arbejde for kvalitetssikret lægemiddelanvendelse i udviklingslande"

"Vi har fokus på udvikling og styrkelse af lokal kapacitet og kompetencer"

Udsendelser

FuG vil i 2014 igen være til stede på det afrikanske kontinent. I starten af februar drog Cand. Pharm Tina Holst Nielsen til Masanga i Sierra Leone for gennem 6 mdr. at arbejde med at forbedre brug og information omkring lægemidler på Masanga Hospital.

I marts drager Amila Zekovic til Ghana for at indsamle data til hendes farmaceutiske speciale. Emnet omhandler forfalsket medicin og vil videre undersøge sundhedsprofessionelles holdninger til problematikken.

Medlemmer og sponsorer

Vi vil i 2014 fortsat arbejde for at øge synligheden af organisationen og vi satser på en stabil tilgang af medlemmer året igennem. Derudover har vi som et led i bestyrelsesarbejdet fokus på at skaffe faste støtter i industrien.

Kommunikationsstrategi

Vi vil i løbet af 2014 arbejde med at lave en ny kommunikationsstrategi der tager udgangspunkt i *reframing the message* konceptet, der er et anerkendt værktøj blandt NGO'er. Som en del af dette arbejde påtænker vi at lancere en ny hjemmeside, afholde arrangementer og foredrag samt gøre større brug af sociale medier.

Projektudvikling

I 2013 har vi arbejdet massivt med at udvikle nye projektbeskrivelser for KSP og Masanga, baseret på de erfaringer vi har fra tidligere udsendelser. Begge grupperne færdiggør projektbeskrivelser for de næste års arbejde i løbet af 2014.

I relation til dette, arbejder projektgrupperne for både KSP og Masanga på at tage til henholdsvis Tanzania og Sierra Leone for at færdiggøre de nye projektbeskrivelser i samarbejde med lokale samarbejdspartnere.

Cross Your Borders (CYB)

Farmaceuter uden Grænser blev i november 2013 accepteret som medansøger på en stor bevillingspulje administreret af EUs EuropeAid. Ansøgningen er et led i et nyt samarbejde med den hollandske ungdomsorganisation Cross Your Borders (CYB). CYB er et interaktivt uddannelsesprojekt, der sætter fokus på global ulighed og fattigdom. Frivillige universitetsstuderende instrueres i at afholde hele undervisningsdage for de ældste klasser i folkeskolen, for herigennem at åbne elevernes øjne for verdens uretfærdigheder på en sjov og lærerig måde.

Man kan læse mere om det Hollandske projekt på: www.crossyourborders.nl/en

Indtægter

I løbet af 2013 har Farmaceuter uden Grænser haft indtægter på 51.714,17 kr., hvoraf cirka halvdelen er indkommet som medlemskontingenter fra privatpersoner og den anden halvdel i form af donationer (jf. listen med sponsorer på s.10). En mindre del af indtægterne stammer fra arrangementer afholdt med henblik på PR. Der har været en stigning i indtægter på cirka 10.000 kr. i forhold til 2012, hvilket primært skyldes indtjeningen ved arrangementerne og flere støttemedlemmer.

Udgifter

I 2013 har der været udgifter på 85.309,87 kr., hvilket ikke adskiller sig væsentlig fra 2012.

Størstedelen af årets udgifter er gået til udsendelse til Tanzania, hvor der har været to farmaceuter udsendt i hhv. 2 og 4 måneder. Farmaceuter uden Grænser har varetaget de udgifter der har været i forbindelse med de udsendes flytransport samt arbejdsvisum. Derudover har de to udsendte fået udbetalt et beskedent honorar i forbindelse med udsendelsen.

Cirka en tredjedel af udgifterne, 29.435,40 kr., er anvendt på administrationsomkostninger. De største administrationsomkostninger er forsikringer samt revision. Forsikringerne, der dækker foreningens aktive i Danmark samt de udsendte, er lovpligtige. Trods foreningens beskedne størrelse og dermed også størrelsen på årsregnskabet er det besluttet, at regnskabet skal gennemgås af en ekstern revisor med henblik på fremtidige fondsansøgninger.

Foreningen forsøger at holde administrationsomkostningerne på et minimum, men må erkende at trods dette, kommer det til at udgøre en forholdsmæssig stor post grundet foreningens begrænsede størrelse.

Økonomi fortsat

Sammenholdt med budget

I det følgende forklares nogle af de afvigelser der ses når årsregnskabet for 2013 sammenholdes med det lagte budget 2013.

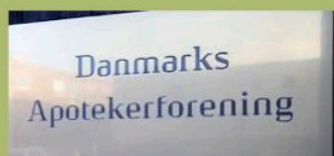
Da budgettet for 2013 blev lagt var det med en forventning om, at Farmaceuter uden Grænser Danmark i samarbejde med de to søster organisationer i Norge og Sverige skulle i gang med et større projekt i Ghana omkring forfalskede lægemidler. Dette projekt er i stadig i en afdækningsfase, hvilket betyder at projektbeskrivelser stadig er under udarbejdelse, hvorfor der endnu ikke er søgt fonde og legater. Derfor har der heller ikke været nogle omkostninger i forbindelse med projektet.

I budgettet var der desuden en forventning om, at der skulle have været endnu en udsendelse til Tanzania. Legatansøgningerne der skulle have gjort dette muligt, har desværre ikke båret frugt, hvorfor der kun har været udsendt to farmaceuter til Tanzania i 2013.

Der var også budgetteret med en indtægt fra indsamlingen på landets uddannelsesapoteker. Ved opstart af denne indsamling blev det besluttet at lade den løbe indtil februar 2014, hvor et nyt hold farmaceutstuderende udstationeres på apotekerne. Derfor er der ikke kommet indsamlingskroner ind i regnskabsåret 2013.

Tak til vores sponsorer

I 2013 har FuG fået støtte fra:

Desuden stor tak til vores medlemmer for trofast støtte.

